

Afgørelser – Reg. nr.: 01864.00

Fredningen vedrører: Fussing Sø

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 06-06-1953

Fredningsnævnet 10-05-1952

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

6/6-1953

U D S K R I F T
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSISPROTOKOL.

År 1953, den 6. juni, afsagde overfredningsnævnet på grundlag af mundtlig og skriftlig votering følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 1107/52 vedrørende fredning af arealer ved Fussing sø og i Læsten bakker.

I den af fredningsnævnet for Viborg amt den 20. maj 1952 afsagte kendelse hedder det:

"Ved skrivelse af 30/11 1949 har Danmarks Naturfredningsforening overfor fredningsnævnet rejst sag om fredning af forskellige områder syd, øst og nord for Fussing sø, ved hovedvej 16 i Over Fussing og i Læsten bakker.

Den nævnte skrivelse er sålydende:

"Efter overtagelsen af Fussingø agter staten ved en fredning at sikre naturverdierne indenfor godsets område.

I forbindelse med denne fredning, hvis indhold - under hensyn til, at der er tale om statsejendom - er udformet af Naturfredningsrådet, vil det imidlertid være rimeligt også at frede forskellige områder, som støder op til selve godset. De pågældende områder hører landskabeligt sammen med de af Fussingø ejede, og truslen mod dem vil utvivlsomt øges ved en fredning af selve godset, hvorfor de bør sikres før eller samtidig med fredningen af de direkte under Fussingø hørende naturverdier.

Det drejer sig dels om de nærmeste omgivelser omkring Fussing sø, dels om udsigten fra vejen til godset nord om søen og dels om de lyngklædte Læsten bakker på nordsiden af den brede Tunneldal, af hvilken sydsiden og det meste af bunden tilhører godset.

Udstækningen af de områder, der således ønskes fredet, er vist på de medfølgende kort, et målebordsblad og et matrikulskort, således at de arealer, der ønskes helt bevaret i deres nuværende tilstand, er afgrænset med en rød linie og de, over hvilke blot udsigten ønskes friholdt, med en blå.

Med hensyn til omgivelserne omkring Fussing sø må fredningen, om den skal have nogen reel virkning, dække en nogenlunde bred zone, og

det samlede areal bliver derfor ikke ubetydeligt. Men da der kun er tale om en ren status-quo-fredning, skulle fredningen dog ikke være uoverkommelig.

Siden der gennemgående mangler naturlige grænser, der kunne være benyttede som grænser for fredningen, er søens omgivelser med to undtagelser foreslået fredet indtil en fast afstand af 200 m fra søbreden. Dette medfører nødvendigvis, at man her og der kommer til at medtage lidt mere eller lidt mindre, end man ellers ville have gjort, men på grund af terrenets form er disse afvigelser ret få og små, således at den foreslåede summariske formulering dog ret nøje dækker, hvad der må ønskes.

På de få steder, hvor bebyggelse bag grænsen vil kunne ses fra søen, vil fredningen af de 200 m i hvert fald i betydelig grad nedsætte risikoen for sommerhusbebyggelse, og hvor der udenfor fredningszonen findes områder, der i sig selv er smukke (således ud for Venning), er udsigten mellem disse og søen så ringe, at søbilledet ikke vil skæmmes væsentligt, selv om de bebygges eller tages under stærkere kultur.

På de få steder, hvor grænsen ligger lidt længere fra søen end strengt nødvendigt, er den neppe til gene, idet den her løber over jord der allerede er under kultur. Men skønnes det heldigt for et ubesværet forløb af sagen, vil man under dennes behandling kunne give de enkelte ejere indrømmelser på disse steder.

For bevarelsen af de idylliske åbne bevoksninger af el og hassel m.m. ved søens sydbred er det nødvendigt at begrænse græsningen til et omfang omtrent som det nuværende og at hindre stærkere afvanding ved grøftning og dræning. Forskellige vældområder på det skrånende terræn ud mod søen bør også på grund af deres ejendommelighed bevares mod afvanding.

Vældene er dog ikke så enestående, at det er absolut nødvendigt at bevare dem alle. De større af dem og de smukkeste af de nævnte fugtige, åbne bevoksninger må sikres. For de øvriges vedkommende afgøres sagen bedst ved forhandlingen med lodsejerne. I det fælles servitutforslag er indbefattet et generelt forbud mod afvanding omkring søen, ud fra den betragtning, at afvanding overalt vil virke landskabeligt forringende. Men hvor der for lodsejerne står væsentlige økonomiske interesser på spil, vil dette forbud på ^{de} mindre vigtige strækninger kunne stryges efter overenskomst med den enkelte ejer.

Hvad udsigterne angår, kan man se søen både fra vejen nord om den og vejen syd om den. Fra den vej, der går syd om, ses den dog kun glimtvis; en fredning her ville alligevel berøre ret store arealer, og

søen præsenterer sig ikke så smukt fra denne side som nordfra. Udsigtsfredning er derfor kun foreslået fra vejen nordom, hvorfra man på to strækninger har en god udsigt over søen. Især over det vestlige af de to markerede områder er udsigten meget smuk, nærmest punkt E kun omfattende Fussingø og skovene omkring og derpå, efterhånden som man nærmer sig gården tillige mere og mere af søen. For Fussingøs eget domene er der af Naturfredningsrådet foreslået særlige bestemmelser til beskyttelse af skønhedsværdierne omkring samme indkørsel til gården, hvilket gør det yderligere berettiget at sikre de landskabelige værdier også for den del af vejen, der ikke tilhører godset.

Et lille område vest for Over Fussing brugsforening er yderligere medtaget. Herfra er der ganske vist ingen udsigt mod Fussingø; men udsigten nordpå er usædvanlig vid, i klart vejr helt til Hohøj ved Mariager. Bebyggelsen nærmer sig stedet, således at spørgsmålet om en fredning måtte tages op uanset Fussingøs skæbne, og da området ligger ved vejen til Fussingø kun ca. 200 m fra et område, der søges fredet i forbindelse med fredningen af godset, er det rimeligt og mest bekvemt at behandle det hele under eet.

Det areal, der ønskes friholdt, er kun 100 m langt og 50 m bredt.

Fredningen af Løsten bakker knytter sig nøje til fredningerne på selve godset, idet ejeren af bakkerne og dalbunden nærmest disses fod måske vil få mulighed for at erhverve yderligere arealer fra Fussingø gods.

Også her er der tale om en simpel status-quo-fredning. For de dyrkede marker bag kammen af de lyngklædte skrånninger er der foreslået forbud mod bebyggelse indtil en grænse, der - hvor ingen naturligere linieføring frembyder sig - er lagt 50 m bag grænsen for de udyrkede arealer.

Servitutterne foreslås udformede således:

A. Mellem søen og den på kortet med rødt markerede grænselinie gennemføres en status-quo-fredning. Grænsen løber i en afstand af 200 m fra bredden. Udfør Lillesø følger den dog eksisterende skel mellem punkterne A og B (jfr. medfølgende målebordsblad) og forløber derfra retlinet til punkt C, og nord for søen går den ved D inden om gården og haven ved denne. Fredningen bør navnlig gå ud på følgende:

1. Der må ikke foretages opfyldning, planering, dræning eller udgrøftning, store sten må ikke sprænges, fjernes eller flyttes.
2. Udyrkede områder må ikke opdyrkes, og eksisterende naturlig trævækst skal fortsat opretholdes. I enebevoksninger må der kun

foretages en begrænset plukhugst, anden trævækst må udnyttes, som det lønner sig bedst, men skal ligesom enerne efter hugst forny sig selv uden underplantning, og eventuel græsning skal på alle træbevoksede arealer holdes indenfor sådanne grænser, at denne selvfornyelse ikke hindres.

3. Der må ikke foretages beplantning på hidtil ubeplantede arealer, og eventuelle selvsæede nåletræer skal til enhver tid fjernes. Ligledes må der ikke anbringes bebyggelse, skure, boder, master, skilte eller lignende. Undtaget er de to på kortet markerede steder F og G, hvor det skal være tilladt at anbringe bådehuse samt restauranten ved G, hvor det skal være tilladt at foretage ombygning og udvidelse med anlæg til brug for de badende, dog kun efter fredningsnævnets godkendelse.

B. Nord for den således fredede bredzone fredes udsigten fra vejen over tre på kortet med blå kontur afgrænsede områder. Det vestligste område begrænses af skellet mod Fussingøs jord, vejen fra Over Fussing til Fussingø (dog med omgæelse af Grovegård), diget mod syd fra punkt E (med omgæelse af den gård, der er bygget her) samt en linie parallel med vejen i en afstand af 350 m fra denne. Det østligste område begrænses af landevejen, en linie vinkelret på denne fra et punkt 100 m øst for det sted, hvor vejen til Øster Bjerregrav drejer fra, og en linie, der fra vejen op til Toftager gård sigter mod spidsen af det sydvest derfor liggende næs.

Området ved vejens nordside er 50 m dybt og strækker sig 100 m mod sydvest fra skellet mod matr. nr. 6f af Over Fussing by, Bjerregrav sogn. For disse tre områder bør følgende servitut gelde:

Der må ikke foretages beplantning (indbefattet plantning af levende hegn), placeres bebyggelse af nogen art eller overhovedet anbringes noget, hvorved udsigten kan forringes, uden særlig tilladelse fra fredningsnævnet, og sådan tilladelse kan kun gives for de to områder syd for vejen og kun, når det gælder bygninger m.v., som er nødvendige af hensyn til den landbrugsmæssige udnyttelse af jorden.

C. Mellem Læsten by og de under godset Fussingø hørende arealer gennemføres en status-quo-fredning af det med rød kontur markerede område, hvis grænse, hvor den er fastlagt i forhold til grænsen mellem den dyrkede og den udyrkede jord, er lagt 50 m bag denne. Fredningen bør her navnlig gå ud på følgende:

1. Der må ikke foretages opfyldning eller afgravning frasat tøvegravning i dalen og grusgravningen i de to allerede eksisterende

grave, og der må ikke uden fredningsnævnets godkendelse anlægges nye veje. Store sten må ikke sprænges, fjernes eller flyttes.

2. Udyrkede områder nord for markvejen langs bakkernes sydfod må ikke opdyrkes eller gøres til genstand for græsning, afbrænding eller lyngskrælning, hvorimod lyngslagning fortsat skal være tilladt.
3. Der må ikke anbringes bebyggelse, skure, boder, mæster, skilte eller lignende og ikke foretages beplantning på hidtil ubeplantede arealer, ligesom eventuelle selvsåede nåletræer til enhver tid skal fjernes."

Nævnet har besigtiget de pågældende arealer og forhandlet med lodsejerne og rekvirenten.

Under besigtigelsen har rekvirenten med hensyn til den foreslåede udsigtsfredning på et areal vest for Over Fussing brugsforening udtalt, at man principielt må fastholde denne, men at man subsidiært kan ændre forslaget til at angå et areal af tilsvarende størrelse ved hovedvejen umiddelbart øst for brugsforeningen.

Angående de øvrige udsigtsfredninger har rekvirenten frafaldet forslaget om fredning på matr. nr. 10b Over Fussing, Bjerregrav sogn, og ændret forslaget om sikring af udsigt over søen mod syd fra sognevejen således, at kravet frafaldes på matr. nr. 10a og 15 smst. og på matr. nr. 9 f.s.v. angår den del, der ligger øst for en linie, der fremkommer ved forlængelse mod syd af skellet mellem matr. nr. 5a og 7a smst. Endelig har rekvirenten frafaldet forslaget om fredning af udsigt over søen fra hovedvejen f.s.v. angår de arealer af matr. nr. 1a smst., der ligger øst for 9 km stenen.

Under besigtigelsen har rekvirenten endvidere ændret forslaget med hensyn til forbud mod beplantning på arealerne langs søen til kun at angå beplantning med nåletræer, ligesom man har frafaldet krav om forbud mod opfyldning, planering, dræning og udgrøftning samt mod sprengning og flytning af sten.

Under sagen har lodsejere og andre interesserede haft lejlighed til at udtale sig, hvorom følgende bemærkes:

- Nr. 1. Fredning af et areal vest - subsidiært øst- for Over Fussing brugsforening til sikring af udsigt mod nord fra hovedvej 16, matr. nr. 6a Over Fussing, Bjerregrav sogn, ejere Chr. Arne Jensen og Anne Marie Jensen. Ejerne har protesteret mod fredning, idet de hævder, at arealet er velegnet som byggegrunde. Subsidiært har de påstået sig tilkendt erstatning.
- Nr. 2. Matr. nr. 10b smst. Fredningskravet er frafaldet.
- Nr. 3. Matr. nr. 8a, 1c smst. Ejer Jens Thougård Nielsen. Gjort

bekendt med fredningskravet, ifølge rekvirentens fornavnte skrivelse af 30/11 1949. A. nr. 2 og 3 samt B - udsigtsfredning fra hovedvejen over Fussing sø - har ejeren erklæret, at han intet har at indvende mod udsigtsfredningen og ikke kræver erstatning for denne, hvorimod han protesterer mod forslaget A 2 og 3 og påstod erstatning, hvis fredning gennemføres.

Han oplyste, at han har begyndt at tilplante arealet.

- Nr. 4. Matr. nr. 10a, 4f smst. Ejer Thomas Eriksen. Den oprindelig foreslåede udsigtsservitut på matr. nr. 10a er frafaldet. Gjort bekendt med forslaget A nr. 2 og 3 har ejeren protesteret og subsidiært påstået erstatning.
- Nr. 5. Matr. nr. 15 smst. Ejer Einer Madsen. Den oprindelig foreslåede udsigtsservitut på matr. nr. 15 er frafaldet. Gjort bekendt med forslaget A. nr. 2 og 3 har ejeren protesteret og subsidiært påstået erstatning.
- Nr. 6. Matr. nr. 9 smst. Ejer Anton M. Erøndum. Den oprindelig påståede udsigtsservitut er ændret som foran bemærket. Gjort bekendt med forslaget A. nr. 2 og 3 har ejeren protesteret og subsidiært påstået erstatning, hvilket ligeledes gælder med hensyn til den foreslåede udsigtsfredning.
- Nr. 7. Matr. nr. 1a smst. Ejer Niels Magnus Offersen. Gjort bekendt med fredningsforslaget har han protesteret herimod og subsidiært påstået erstatning.
- Nr. 8. Matr. nr. 1b smst. Ejer Niels Christian Dorup. Ejeren har ikke villet modsætte sig fredningsforslaget, men har påstået sig tillagt erstatning.
- Nr. 9a. Matr. nr. 14a Tånåm by og sogn. Ejer Peder Larsen. Efter at fredningsforslaget er reduceret til alene at angå den del af arealet, der ligger vest for en linie, der trækkes i en afstand af 50 m fra søen; har ejeren erklæret, at han intet har mod forslaget at indvende og ikke påstår erstatning.
- Nr. 9b. Matr. nr. 7f Gjandrups, Ålum sogn. Samme ejer. På arealet ligger to sommerhuse på lejet grund.
- Ejeren har oplyst, at han ikke mener at kunne opsig lejemålene, hvorhos han har protesteret mod fredningsforslaget og subsidiært påstået erstatning.
- Nr. 10. Matr. nr. 13c Tånåm by og sogn. Fredningsforslaget er frafaldet.
- Nr. 11. Matr. nr. 7c Gjandrups, Ålum sogn. Fredningsforslaget er frafaldet.

- Nr. 12. Matr. nr. 6a Gjandrup, Ålum sogn. Ejer Anders Andersen. Ejeren protesterer mod fredningsforslaget og påstår erstatning.
- Nr. 13. Matr. nr. 5b smst. Ejer Anna Elisabeth Nielsen. Hun protesterer mod fredningsforslaget og påstår erstatning.
- Nr. 14. Matr. nr. 4b smst. Ejer Kr. Kjeldsen. Han protesterer mod fredningsforslaget og påstår erstatning.
- Nr. 15. Matr. nr. 2a smst. Ejer Ole Jensen. Han hævder, at arealet er anvendeligt til sommerhusbebyggelse og protesterer mod fredningen. Han påstår subsidiært erstatning.
- Nr. 16. Matr. nr. 4a Venning, Ålum sogn.
- Nr. 17. Matr. nr. 3a smst.
- Nr. 18. Matr. nr. 6 smst.
- Nr. 19. Matr. nr. 2a smst.
- Nr. 20. Matr. nr. 2b smst.
- Nr. 21. Matr. nr. 1a smst.
- Nr. 22. Matr. nr. 5a smst.

Ejerne af fornevnte matr. nr. i Venning, Ålum sogn (lb. nr. 16-22) har erklæret sig villige til at indgå på fredning som under besigtigelsen foreslået, og de har ikke krævet erstatning.

- Nr. 23. Matr. nr. 11 Fussingø hovedgård, Ålum sogn. Fredningsforslaget med hensyn til denne ejendom er under besigtigelsen frafaldet.
- Nr. 24. Matr. nr. 10a Løsten by og sogn. Ejer Marius Sigfred Vestergård.

Efter at være gjort bekendt med fredningsforslaget litr. C. har han fremført forskellige indvendinger mod dette og påstået erstatning, hvis fredningen gennemføres. Forsåvidt angår engarealerne syd for vejen langs bakkernes sydfod, har han dog intet at indvende og forlanger ingen erstatning.

- Nr. 25. Matr. nr. 10b smst. (10m udgår). Ejer Jens Andersen (Handske-mager). Han protesterer mod fredningen og påstår erstatning.
- Nr. 26. Matr. nr. 5a smst. Ejer Anders Moestrup. Han har intet mod fredningsforslaget at erindre og kræver ikke erstatning.
- Nr. 27. Matr. nr. 10l og 8c smst. Ejer Chr. Jensen Wøhliche. Ejeren har bemærket, at han ikke har i sinde at behandle sin ejendom i strid med den foreslåede fredning, som han dog protesterer imod, idet han ikke ønsker nogen servitut lyst på sin ejendom. Han påstår erstatning.

- Nr. 28. Matr. nr. 10e, 10f, 1b, 13f smst. Ejer Ernst Hansen Frank. Med hensyn til matr. nr. 1b og 13f har han intet imod for-

slaget at erindre og frafalder erstatning. Forsåvidt angår matr. nr. 10e og 10f protesterer han mod forslaget og påstår erstatning.

Nr. 30. Matr. nr. 11a smst. og 10 Volstrup, Ålum sogn. Ejer Laurits Nielsen.

Nr. 31. Matr. nr. 12a Løsten by og sogn. Ejer Jens I. Overgård.

Nr. 32. Matr. nr. 6a smst. Ejer Jens Andersen Hjulmand.

Nr. 34. Matr. nr. 1p Volstrup, Ålum sogn. Ejer Niels Nielsen.

Nr. 36. Matr. nr. 1q smst. Ejer Jens Chr. Jensen.

Nr. 38. Matr. nr. 1n smst. Ejer Niels Skovfoged Bach.

Nr. 39. Matr. nr. 1m smst. Ejer Anna Hansen.

Nr. 40. Matr. nr. 1l smst. Ejer Herman Pedersen.

De fornevnte 8 ejere har intet mod fredningen at indvende og har ikke påstået erstatning.

Nr. 33. Matr. nr. 2a smst. Ejer Arne Bach. Ejeren har intet mod fredningen at indvende og kræver ikke erstatning under forudsætning af, at fredningen ikke er til hinder for opstilling af et arbejdsskur til brug ved tøveproduktion.

Nr. 35. Matr. nr. 1g smst. Ejeren Kr. Søgård Christensen har erkendt, at den foreslåede fredning intet betyder for ham, men da han ikke ønsker en servitut lyst på sin ejendom, protesterer han mod fredningen. Hvis den dog gennemføres, kræver han ingen erstatning.

Nr. 41. er fælles sandgrav i Løsten. For bymændene har formanden, arbejdsmand Fr. Boe Andersen og bestyrelsesmedlem Th. Nielsen protesteret mod fredningsforslaget og subsidiært påstået erstatning.

Med hensyn til de foreslåede udsigtsfredninger bemærkes følgende:

Udsigten fra hovedvejen over søen finder nævnet ikke så værdifuld at den bør sikres mod lodsejernes modstand, særlig også, da et byggeforbud ved vejen ville kræve en ikke helt ubetydelig erstatning, og da der kun forsåvidt angår matr. nr. 8a Overfussing foreligger tilbud om fredning uden erstatning, finder nævnet, at denne fredning bør bortfalde i sin helhed.

Udsigten mod nord fra hovedvejen må erkendes som en meget vid og smuk udsigt, men findes dog ikke at fremtræde særligt ved siden af mange andre udsigter fra landets veje og andre punkter således, at der kan blive grund til at frede den mod modstand og navnlig mod en erstatning, der i betragtning af, at det pågældende areal vest for

brugsforeningen er velegnet som byggegrund, må blive ret betydelig, hvilket gælder - om end måske i noget ringere grad - også for arealet øst for brugsforeningen. Herefter må også spørgsmålet om denne udsigtsfredning bortfalde.

Hvad endelig angår udsigten fra sognevejen til søen over matr. nr. 9 Overfussing, kan nævnet tiltræde denne, som den ved besigtigelsen er udformet, således at udsigtsservitut pålægges den del af matr. nr. 9, der ligger vest for en linie fra sognevejen til søen i forlængelse af kallet mellem matr. nr. 5a og 7a Overfussing. Det nærmere om denne servitut og erstatningen for den anføres under lb. nr. 6.

Således som fredningsforslaget iøvrigt efter besigtigelsen foreligger udformet, har nævnet i det væsentlige kunnet tiltræde dette og bestemmer herefter følgende:

Nr. 1 og 2. Fredning bortfalder.

Nr. 3. Matr. nr. 8a og 1c Overfussing, Bjerregrav sogn. Ejer Jens Thougård Nielsen.

Den foreslåede udsigtsservitut bortfalder.

På et areal af matr. nr. 8a - 11,55 ha - beliggende ved søen som vist på kortet bilag 3, samt på matr. nr. 1c - 0,58 ha - lægges følgende servitut:

Arealet må ikke bebygges varigt eller midlertidigt. Der må ikke anbringes skure, boder, master, skilte eller lignende. Udyrkede arealer, særlig lyngarealer, må ikke opdyrkes. Der må ikke foretages beplantning med nåletræ bortset fra fornyelse af nuværende nåletræsbeplantning.

Der tillægges ejeren en erstatning af 600 kr.

Nr. 4. Matr. nr. 10a og 4f smst. Ejer Thomas Eriksen.

På et areal af matr. nr. 10a og 4f - ialt 13,29 ha - beliggende ved søen som vist på kortet bilag 3 lægges servitut som under nr. 3.

Der tillægges ejeren en erstatning af 650 kr.

Nr. 5. Matr. nr. 15 smst. Ejer Ejner Madsen.

På et areal af matr. nr. 15 - 2,70 ha - beliggende ved søen som vist på kortet bilag 3 lægges servitut som under nr. 3.

Der tillægges ejeren en erstatning af 150 kr.

Nr. 6. Matr. nr. 9 smst. Ejer Anton M. Brændum.

På et areal af matr. nr. 9 - 17,75 ha - beliggende ved søen som vist på kortet bilag 3 lægges servitut som under nr. 3.

På den øvrige del af matr. nr. 9, dog kun for så vidt angår det

stykke, der ligger vest for en linie, der fremkommer ved forlængelse mod syd af skellet mellem matr. nr. 5a og 7a smst. af areal 14,96 ha således, som dette er vist på kortet bilag 3, lægges følgende udsigts-servitut:

Der må ikke foretages beplantning af nogen art - heller ikke plantning af hegn - ligesom der ikke må anbringes bebyggelse af nogen art, hverken varigt eller midlertidigt, eller i det hele anbringes noget, hvorved udsigten efter fredningsnævnets skøn kan forringes.

Efter forud indhentet tilladelse af fredningsnævnet vil opførelse af bygninger, der er nødvendige af hensyn til gårdens landbrugsmæssige udnyttelse, kunne ske.

Der tillægges ejeren en samlet erstatning af 1600 kr.

Nr. 7. Matr. nr. 1a smst. Ejer Niels Magnus Offersen.

Den foreslåede udsigtsservitut bortfalder.

På et areal af matr. nr. 1a - 11,78 ha - beliggende ved søen som vist på kortet bilag 3 lægges servitut som under nr. 3

Der tillægges ejeren en erstatning af 600 kr.

Nr. 8. Matr. nr. 1b smst. Ejer Niels Chr. Borup.

På arealet - 3,36 ha - lægges servitut som under nr. 3.

Under hensyn til, at der på dette matr. nr. ikke findes at kunne tænkes på bebyggelse tillægges der ejeren en erstatning af 350 kr.

Nr. 9a. Matr. nr. 14a Tånium by og sogn. Ejer Peder Larsen.

På et areal af 14a - 1,39 ha - beliggende ved den østlige ende af søen, som vist på kortet bilag 3, lægges servitut som under nr. 3.

Der tillægges ikke ejeren erstatning.

Nr. 9b. Matr. nr. 7f Gjandrup, Ålum sogn, samme ejer.

På arealet - 2,80 ha - lægges servitut som under nr. 3, idet dog de på arealet værende 2 sommerhuse ikke kræves fjernede.

Under hensyn til, at der på dette matr. nr. ikke findes at kunne tænkes på bebyggelse, tillægges der ejeren en erstatning på 550 kr.

Nr. 10 og 11. Fredningsforslaget er frafaldet.

Nr. 12. Matr. nr. 6a Gjandrup, Ålum sogn. Ejer Anders Andersen,

På et areal af 6a - 4,61 ha - beliggende ved søen således som vist på kortet bilag 3, lægges servitut som under nr. 3.

Der tillægges ejeren en erstatning af 250 kr.

Nr. 13. Matr. nr. 5b smst. Ejer Anna Elisabeth Nielsen.

På et areal af 5b - 7,52 ha - beliggende ved søen, som vist på kortet bilag 3, lægges servitut som under nr. 3. Der tillægges ejeren en erstatning af 400 kr.

Nr. 14. Matr. nr. 4b smst. Ejer Kr. Kjeldsen.

På et areal af 4b - 7,10 ha - beliggende ved søen som vist på kortet bilag 3, lægges servitut som under nr. 3.

Der tillægges ejeren en erstatning af 350 kr.

Nr. 15. Matr. nr. 2a smst. Ejer Ole Jensen.

På et areal af 2a - 6,18 ha - beliggende ved søen som vist på kortet bilag 3, lægges servitut som under nr. 3.

Der tillægges ejeren en erstatning af 300 kr.

Nr. 16. Matr. nr. 4a Venning, Ålum sogn. Ejer Niels Ejsing.

På et areal af 4a - 2,76 ha - beliggende ved søen, således som vist på kortet bilag 3, lægges følgende servitut:

På arealet må ikke foretages nogen bebyggelse eller opstilles skure, boder, skilte, master eller lignende. På arealet må ikke plantes nåletræer.

Nr. 17. Matr. nr. 3a smst. Ejer Chr. Nygård.

På et areal af 3a - 0,97 ha - beliggende ved søen, således som vist på kortet bilag 3, lægges følgende servitut:

Den på arealet værende bevoksning af løvtræer skal opretholdes, og der må ikke på arealet foretages nogen bebyggelse eller opstilles skure, boder, master, skilte eller lignende. Endvidere er ejeren pligtig til at anbringe og opretholde en beplantning af løvtræer på den nuværende grænse mellem det dyrkede og det uopdyrkede areal. På arealet må ikke plantes nåletræer.

Nr. 18. Matr. nr. 6 smst. Ejer Ane Hansen.

På et areal af matr. nr. 6 - 0,47 ha - beliggende ved søen, således som vist på kortet bilag 3, lægges følgende servitut:

Den på arealet værende bevoksning af løvtræer skal opretholdes, og der må ikke på arealet foretages nogen bebyggelse eller opstilling af skure, boder, master, skilte eller lignende.

Nr. 19. Matr. nr. 2a smst. Ejer Niels Skovfoged Bach.

På en særskilt parcel af matr. nr. 2a, beliggende ved søen - 0,60 ha - lægges servitut som under nr. 18.

Nr. 20. Matr. nr. 2b smst. Ejer Ejnar P. Clausen.

På et areal af 2b - 0,47 ha - beliggende ved søen, således

som vist på kortet bilag 3, lægges servitut som under nr. 18.

Nr. 21. Matr. nr. 1a smst. Laurits Laursen.

På et areal af 1a - 0,44 ha - beliggende ved søen, således som vist på kortet bilag 3, lægges servitut som under nr. 18.

Nr. 22. Matr. nr. 5a smst. Ejer Anders Chr. Brøndum.

På et areal af 5a - 0,50 ha - beliggende ved søen, således som vist på kortet bilag 3, lægges servitut som under nr. 18. For de under 16-22 (begge incl.) pålagte fredningsservitutter, der er pålagt med ejernes tiltrædelse, er der ikke påstået erstatning.

Nr. 23. Frafaldes.

Nr. 24. Matr. nr. 10a Løsten by og sogn. Ejer Marius Sigfred Vester-gård.

På et areal af 10a - 42,38 ha - således som det er vist på kortet bilag 4, lægges følgende servitut:

- a. Arealet må ikke bebygges varigt eller midlertidigt. Der må ikke anbringes skure, koder, master, skilte eller lignende, ligesom arealet ej heller må beplantes.
- b. Der må - bortset fra tørvegravning i arealet syd for den syd for bakkernes fod gående markvej - ikke foretages opfyldning eller afgravning af arealet, ligesom grusgravning ikke må finde sted uden fredningsnævnets forud indhentede tilladelse.
- c. Udyrkede arealer nord for den under b nævnte markvej må ikke opdyrkes. Lyngskrøpling og afbrænding af lyng må ikke finde sted. Det bemærkes udtrykkeligt, at lyngslagning er tilladt.

Der tillægges ejeren en samlet erstatning af 2000 kr.

Nr. 25. Matr. nr. 10b smst, Ejer Jens Andersen (Handskemager).

På et areal af 10b - 1,21 ha - ved sognevejen Løsten-Fussingø således som vist på kortet bilag 4, lægges følgende servitut:

- a. Som under nr. 24a.
- b. Udyrkede arealer må ikke opdyrkes. Lyngskrøpling og afbrænding af lyng må ikke finde sted, derimod er lyngslagning tilladt. Grusgravning i den på arealet værende grusgrav er tilladt.

Der tillægges ejeren en erstatning af 50 kr.

Nr. 26. Matr. nr. 5a smst. Ejer Anders Moestrup.

- a. På et areal af 5a - 3,09 ha - beliggende ved sognevejen

Læsten-Fussinge således som vist på kortet bilag 4, lægges servitut som under nr. 24a.

b. Grusgravning må ikke finde sted uden fredningsnævnets forud indhentede tilladelse.

For fredningen er der ikke påstået erstatning.

Nr. 27. Matr. nr. 101 og 8c smst. Ejer Chr. Jensen Wohliche.

a. På et areal af 101 - 7,75 ha - beliggende ved vejen fra Læsten by vest om bakkerne ned i dalen mod syd således som vist på kortet bilag 4, lægges servitut som under nr. 24a og 26b.

b. På et areal af 101 - 0,94 ha - der ligger særskilt ved markvejen syd om bakkernes fod således som vist på kortet bilag 4, og på matr. nr. 8c - 0,57 ha - lægges følgende servitut: Arealet må ikke bebygges varigt eller midlertidigt. Der må ikke anbringes skure - bortset fra midlertidige skure, nødvendige ved tørvefabrikation - boder, master, skilte eller lignende. Arealet må ikke beplantes og lyngskrælning og afbrænding af lyng må ikke finde sted, hvorimod lyngslagning er tilladt. Grusgravning må ikke finde sted uden fredningsnævnets forud indhentede tilladelse.

Der tillægges ejeren en ulempeerstatning af 400 kr.

Nr. 28. Matr. nr. 10e, 10f, 1b, 13f smst. Ejer Ernst Hansen Frank.

På matr. nr. 10e - 4,90 ha - og 10f - 0,62 ha - lægges servitut som under 24a og 26b. Det på 10f liggende hus må opretholdes.

Der tillægges ejeren en erstatning af 250 kr.

På matr. nr. 1b - 0,59 ha - og 13f - 2,04 ha - lægges servitut som under 27b.

Nr. 29. Udgår.

Nr. 30. Matr. nr. 11a Læsten by og sogn og 10 Volstrupgårde, Ålum sogn. Ejer Laurits Nielsen.

Der pålægges matr. nr. 11a - 0,56 ha - og 10 - 1,18 ha - servitut som under 27b.

Nr. 31. Matr. nr. 12a Læsten by og sogn. Ejer Jens I. Overgård.

Der pålægges matr. nr. 12a - 0,53 ha - servitut som under nr. 27b.

Nr. 32. Matr. nr. 6a smst. Ejer Jens Andersen Hjulmand.

Der pålægges matr. nr. 6a - 3,44 ha - servitut som under nr. 27b.

Nr. 33. Matr. nr. 2a Volstrup, Ålum sogn. Ejer Arne Bach.

Der pålægges matr. nr. 2a - 2,19 ha - servitut som under nr. 27b.

- Nr. 34. Matr. nr. 1p smst. Ejer Niels Nielsen.
Der pålægges matr. nr. 1p - 1,60 ha - servitut som under nr. 27b.
- Nr. 35. Matr. nr. 1g smst. Ejer Kr. Søgård Christensen.
Der pålægges matr. nr. 1g - 3,00 ha - servitut som under nr. 27b.
- Nr. 36. Matr. nr. 1q smst. Ejer Jens Chr. Jensen.
Der pålægges matr. nr. 1q - 0,93 ha - servitut som under nr. 27b.
- Nr. 37. Udgår.
- Nr. 38. Matr. nr. 1n smst. Ejer N. Skovfoged Bach.
Der pålægges matr. nr. 1n - 0,54 ha - servitut som under nr. 27b.
- Nr. 39. Matr. nr. 1m smst. Ejer fru Anna Hansen.
Der pålægges matr. nr. 1m - 0,48 ha - servitut som under nr. 27b.
- Nr. 40. Matr. nr. 1l smst. Ejer Hermann Pedersen.
Der pålægges matr. nr. 1l - 0,77 ha - servitut som under nr. 27b.
For de under nr. 30-40 begge incl. pålagte fredninger er der ikke påstået erstatning.
- Nr. 41. Umatrikuleret areal - 2,04 ha - en fælles sandgrav i Løsten under bymændene.
Der pålægges dette areal således, som det er afmærket på kortet bilag 4, servitut som under 24a og 25b.
Der tillægges bymændene en erstatning af 100 kr.

De med fredningsservitut efter foranstående belagte arealer vil, forsåvidt de ikke allerede er særskilt matrikulerede, være at udstykke.

Af de tilkendte erstatningers beløb ialt 8600 kr. udreder Randers købstadkommune 1000 kr.; af resten udreder statskassen halvdelen, medens den anden halvdel udredes af Viborg amtsfond.

De tilkendte erstatningsbeløb forrentes med 5% årlig fra kendelsens afsigelsesdag.

Husmandskreditforeningen, Aalborg, har som 1'prioritetshaver i matr. nr. 5b Gjandrup by, Ålum sogn, (Lb. nr. 13) og 1q Volstrup by, Ålum sogn (lb. nr. 36) påstået sig eventuelle erstatningsbeløb udbetalt til afskrivning som ekstraordinært afdrag på gælden.

Statskassen har som panthaver i matr. nr. 15 Overfussing, Bjer-

regrav sogn (lb. nr. 5) i matr. nr. 4b Gjandrup, Ålum sogn (lb. nr. 14) og i matr. nr. 1q Volstrup, Ålum sogn (lb. nr. 36) for bygningsistandssettelseslån forbeholdt sig at kræve, at den del af en eventuel erstatning, der ikke udbetales som ekstraordinært afdrag på de foranstående prioriteter i ejendommen, anvendes til hel eller delvis indfrielse af det pågældende statslån.

Endelig har statskassen som panthaver i matr. nr. 6a Gjandrup by, Ålum sogn (lb. nr. 12) for et staldhygiejnelån forbeholdt sig at kræve en eventuel erstatning anvendt til hel eller delvis indfrielse af lånet.

De tilkendte erstatninger vil derfor forlods være at udbetale de nævnte panthavere i det omfang, krav herom er nedlagt og opretholdes, og isvrigt, idet der ikke af andre i de fredede ejendomme berettigede er rejst krav på andel i erstatningerne, til de fornævnte ejere, hvem det pålægges, såfremt der inden erstatningsbeløbenes udbetaling ved overdragelse eller på anden måde sker nogen ændring med hensyn til, hvem et beløb skal udbetales til, snarest at give meddelelse herom til fredningsnævnet, idet beløbet i modsat fald vil blive udbetalt til de ifølge foranstående berettigede.

Påtaleretten med hensyn til de pålagte fredningsservitutter tillægges fredningsnævnet for Viborg amtsrådskreds."

Sagen er forelagt overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, stk. 3, hvorhos kendelsen er indanket af de under lb.nre. 3-9b, 12-15, 24, 25, 27 og 28 anførte ejere.

Overfredningsnævnet har den 19. og 20. august f. å. besigtiget de pågældende arealer og forhandlet med de ankende lodsejere og andre i sagen interesserede.

Herunder blev der vedtaget følgende ændringer af fredningskendelsen:

Lb. nr. 6, matr. nr. 9 af Overfussing, Anton M. Brøndum.

Det ved gården undtagne areal udvides med 50 m mod øst og syd samt 12 m mod vest.

Lb. nr. 8, matr. nr. 1b smst., Niels Chr. Borup.

Det tillades ejeren at bygge et murstenshus med sadeltag i arealets nordøstlige hjørne syd for haven til den tidligere bebyggelse.

Lb. nr. 13, matr. nr. 5b af Gjandrup, Anna Elisabeth Nielsen.

Det tillades ejerinden at beplante arealet ikke alene som tilladt efter kendelsen med løvtræer, men også med nåletræer.

Lb. nr. 15, matr. nr. 2a af Gjandrup, Ole Jensen.

Det tillades ejeren at beplante skreenterne til den på arealet værende dalstrækning med nåletræer samt at bygge et mindre sommerhus ved eller imellem træerne ved søen.

Lb. nr. 25, matr. nr. 10b af Løsten, Jens Andersen (Handskemager).

Det bestemmes, at grusgravning kun kan finde sted til ejerens eget brug.

Lb. nr. 27, matr. nr. 101 og 8c af Løsten, Chr. Jensen Wöhliche.

Bestemmelsen vedrørende lb. nr. 24 under e: "udyrkede arealer nord for den under b nævnte markvej må ikke opdyrkes. Lyngskrælning og lyngafbrænding må ikke finde sted" skal også gælde for denne ejendom.

Lb. nr. 28, matr. nr. 10e, 10f, 1b, 13f af Løsten, Ernst Hansen Frank.

Bestemmelsen vedrørende lb. nr. 24 under o: "Udyrkede arealer nord for den under b nævnte markvej må ikke opdyrkes. Lyngskrælning og lyngafbrænding må ikke finde sted" skal også gælde for denne ejendom.

Da overfredningsnævnet ikke opnåede nogen overenskomst med de ankende om erstatningsspørgsmålet, har man i henhold til naturfredningslovens § 20 anmodet taksationskommissionen om at fastsætte erstatningerne til de ankende på det i kendelsen angivne grundlag med de af det foranstående følgende endringer.

Ved forretninger foretaget den 3. og 4. november 1952 har taksationskommissionen fastsat disse erstatninger således:

Lb. nr.	matr. nr.	ejer	kr.
3	8a, 1c	Over-Fussing by Bjerregrav sogn	J. Thougard Nielsen 1000,00
4	10a, 4f	"	Thomas Eriksen 800,00
5	15	"	Einer Madsen 250,00
6	9	"	Anton M. Brøndum 2500,00
7	1a	"	Niels Magnus Offersen 1000,00
8	1b	"	Niels Christian Borup 350,00
9a	14a	af Taanum by og sogn	Peder Larsen } 1000,00
9b	7f	af Gjandrup by, Aalum sogn	
12	6a	"	Anders Andersen 600,00
13	5b	"	fru Anna Elisabeth Nielsen 1200,00
			trsp. 8700,00

Lb. nr.	matr. nr.	ejer	kr.
			trsp. 8700,00
14	4b af Gjandrup by, Aalum sogn	Kristen Kjeldsen	650,00
15	2a "	Ole Jensen	600,00
24	10a af Løsten by og sogn	Marius Sigfred Vester- gaard	3500,00
25	10b "	Jens Andersen (Handske- mager)	100,00
27	101,8c "	Chr. Jensen Wöhliche	750,00
28	10f,10e "	Ernst Hansen Frank	<u>500,00</u>
			14800,00

Da overfredningsnævnet iøvrigt kan tiltræde det i kendelsen anførte, vil denne være at stadfæste med de af det foranstående følgende ændringer, idet dog erstatningsudgiften fordeles med 1000 kr. på Randers købstadkommune, medens resten udredes med 2/3 af statskassen og 1/3 af Viborg amtsfond.

Grænserne for de fredede arealer er vist på et kort nr. Vi 109, som er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Viborg amt den 20. maj 1952 afsagte kendelse vedrørende fredning af arealer ved Fussing sø og i Løsten bakker stadfæstes med de af det foranstående følgende ændringer, dog at renten ansættes til 4% p.a.

I erstatning betales de fornevnte beløb tilsammen 14800 kr. samt vedrørende lb. nr. 41, en fælles sandgrav i Løsten, bymændene i Løsten, 100 kr., ialt 14.900 kr., alt med renter 4% p.a. fra den 20. maj 1952 at regne, til betaling sker.

Af de Ejner Madsen (lb. nr. 5) og Kristen Kjeldsen (lb. nr. 14) tillagte erstatninger vil henholdsvis 95,50 kr. og 650 kr. være at udbetale til finansministeriet, Ny Vestergade 17, København, som afdrag på pantebreve vedrørende bygningsstandsættelseslån.

Af erstatningsudgiften ialt 14.900 kr. udreder Randers købstadkommune 1000 kr. med renter, medens resten 13900 kr. med renter

udredes med $\frac{2}{3}$ af staskassen og $\frac{1}{3}$ af Viborg amtsfond.

Udskriftens rigtighed
bekræftes.



F. Grage
overfredningsnævnets sekretær

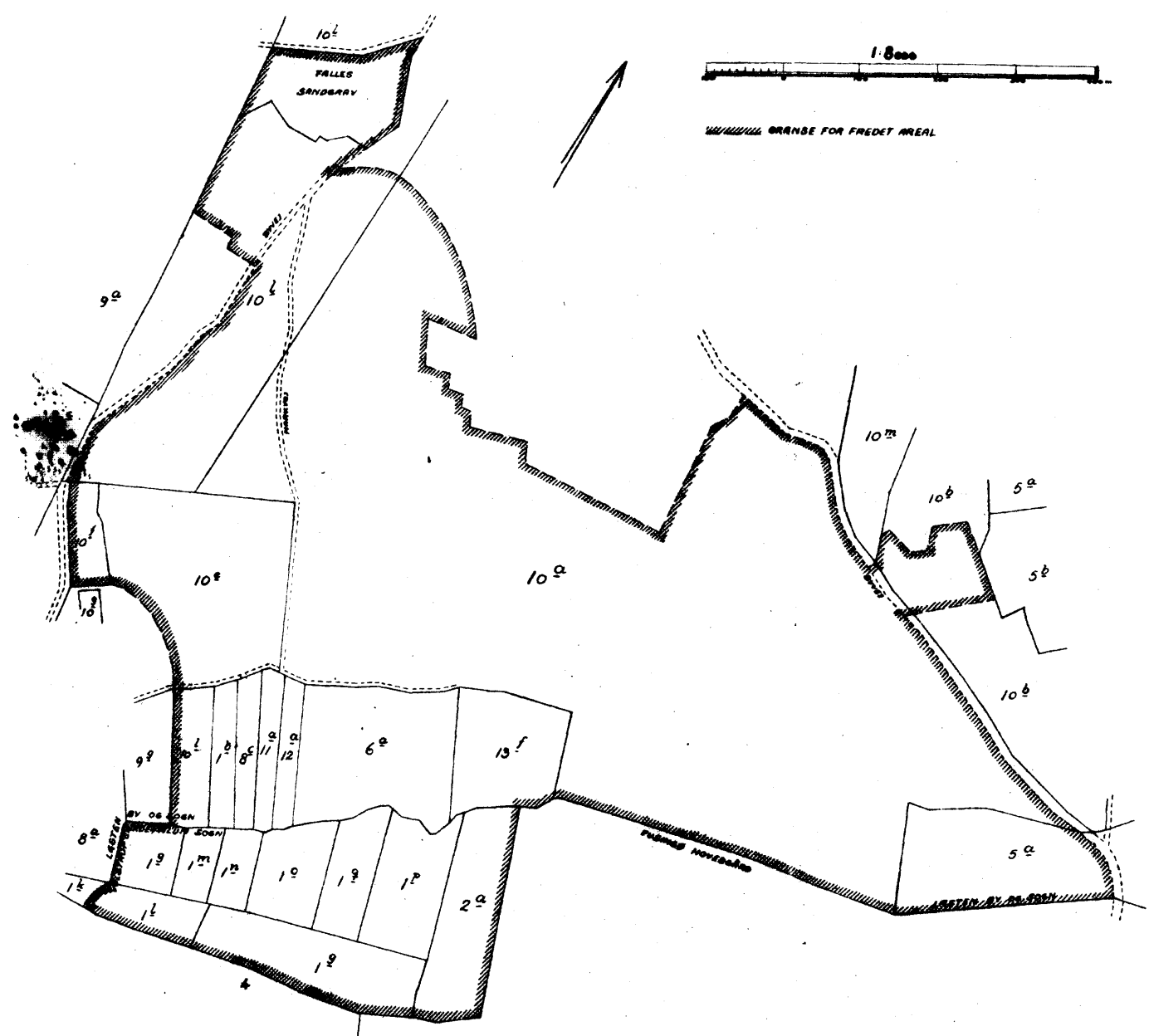
Justitsministeriets genpartk...erlærred. Til kort.

Akt: Skab nr.
(udfyldes af dommerkontoret)

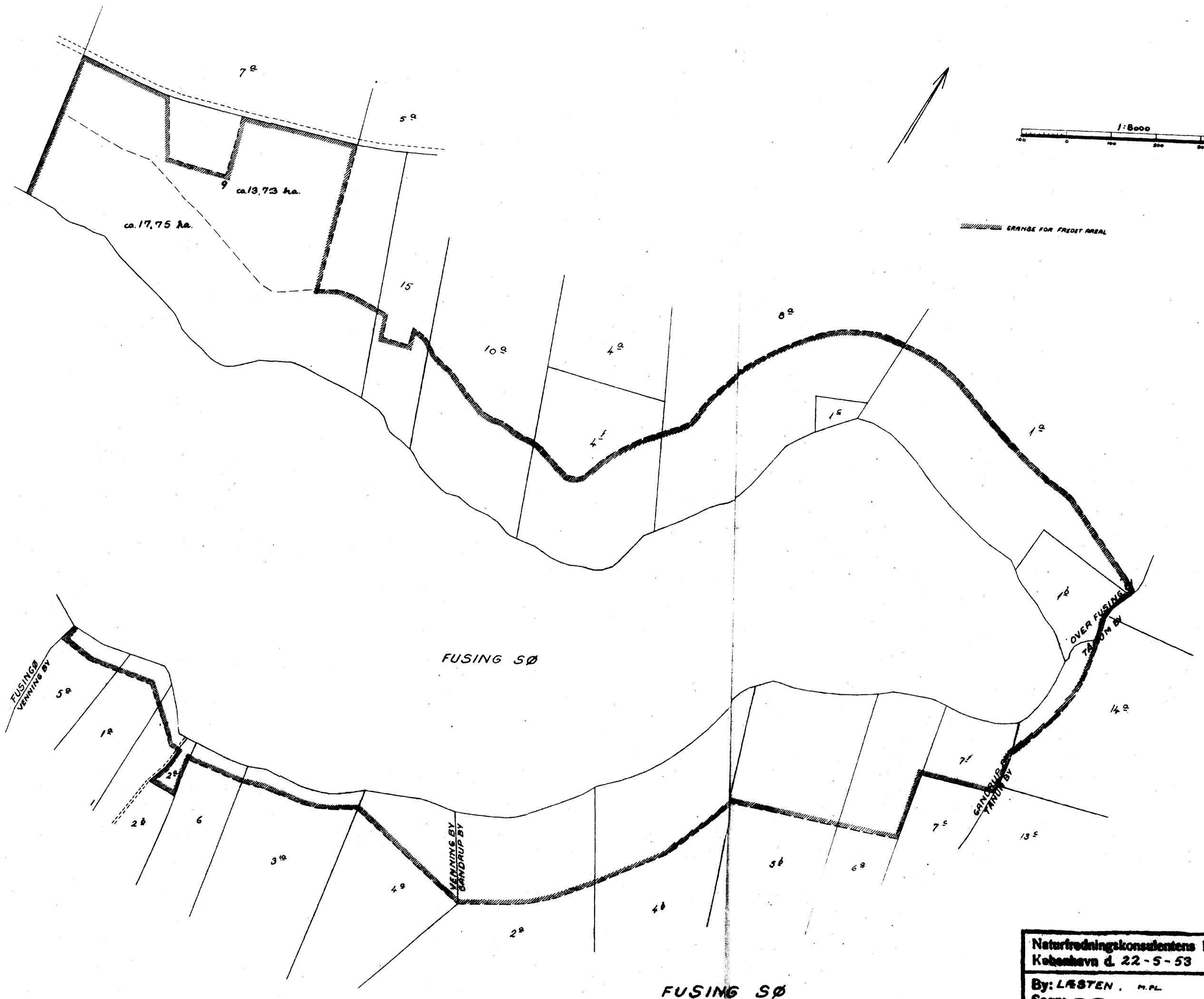
At denne kort inpart er nøjagtig genpart af det originale kort vedrørende ejendommen
mtr. nr. attesteres herved.

Hobro d. 27-5-1953 Navn: C. Blomman - Holte

Bestilling
formular:
Y: 1 noj



LASTEN BAKKER



Naturfredningskonsulentens kontor København d. 22-5-53
By: LASTEN, M.F.L.
Sogn: _____
Plan nr. Vi. 109

FREDNINGSNÆVNET>

CITERET FULDT UD I
OFN K. AF 6/6 1953

U D S K R I F T

A F

PROTOKOL FOR FREDNINGSNÆVNET FOR VIBORG AMTSRÅDSKREDS.

-----oo00\$00oo-----

År 1952, den 20. maj kl. 13³⁰ afholdt fredningsnævnet for Viborg amtsrådskreds møde på restaurant "Bloksbjerg" i Ålum.

Der foretoges:

Sag ang. fredning af arealer ved Fussing sø og i Læsten bakker.

Mødt var formanden, civildommer Otto Kiørboe, Viborg, det amtsvalgte medlem, amtsvejinspektør V. Rasmussen, Overlund, det sognevalgte medlem for Bjerregrav-Ålum kommune, gartner S. Rasmussen, Storagergård, det sognevalgte medlem for Hornbæk-Tånum kommune, gårdejer Peder Jensen, Hornbæk, og det sognevalgte medlem for Nørbæk-Sønderbæk-Læsten kommune, lærer S.H. Andersen, Sønderbæk.

Nævnet drøftede sagen og afsagde derefter sålydende

K E N D E L S E :

Ved skrivelse af 30/11 1949 har Danmarks Naturfredningsforening overfor fredningsnævnet rejst sag om fredning af forskellige områder syd, øst og nord for Fussing sø, ved hovedvej 16 i Over Fussing og i Læsten bakker.

Den nævnte skrivelse er sålydende:

"Efter overtagelsen af Fussingø agter staten ved en fredning at sikre naturværdierne indenfor godsets område.

I forbindelse med denne fredning, hvis indhold - under hensyn til, at der er tale om statsejendom - er udformet af Naturfredningsrådet, vil det imidlertid være rimeligt også at frede forskellige områder, som støder op til selve godset. De pågældende områder hører landskabeligt sammen med de af Fussingø

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 01864.00

Dispensationer i perioden: 26-04-1990 - 21-10-2004

Randers, den 26. april 1990.
HC/lv. F.S. 260/89.

Århus Amtskommune,
Teknisk Forvaltning,
Landskabskontoret,
Lyseng Allé 1,
8270 Højbjerg.

l. ab.
juw
7.5.90

I en hertil indsendt ansøgning har De søgt om dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 6. juni 1953 vedrørende arealer ved Fussing Sø og i Læsten Bakker til opførelse af et læskur til får indenfor det af fredningen omfattede område ved Rosenbakken, umatrikuleret fælles sandgrav for Læsten by.

Det fremgår, at amtskommunen er ved at udarbejde græsningsaftale med Christian Vestergård, Kirkestien 4, 8900 Randers, i forbindelse med naturpleje af det fredede område. Læskuret skal opføres af ham i overensstemmelse med tegninger fremsendt til nævnet.

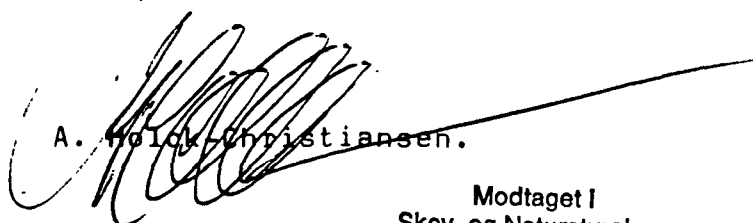
I denne anledning meddeler nævnet herved den til byggeriets gennemførelse fornødne dispensation.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af blandt andet ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Tilladelsen kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den oprettholdes af Overfredningsnævnet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år.


A. Holck-Christiansen.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

27 APR. 1990

KOPI sendt til:

1. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm.
2. Purhus kommune, Bakkevænget 16, 8990 Fårup.
3. "Vurderingsrådet" i Purhus kommune.
4. Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.
5. Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité v/Eiler Worsøe, Lundbjergvej 2, Værum, 8900 Randers.
6. Elektriker Per Blendstrup, Mosedraget 16, Bjerregrav, 8900 Randers.
7. Klara Holt, Frejasvej 7, 8981 Spentrup.

FREDNINGSNÆVNET FOR ÅRHUS AMT

Retten i Randers, Sandgade 12
8900 Randers - tlf. 86 43 70 00

REG. NR. 1864.00-

10/02-97

Gitte Rasmussen
Bensonvej
8900 Randers

Modtaget i
Ekst- og Naturstvrølsen
12 FEB. 1997

Vedr. j.nr. 96/1996 - udvidelse af sommerhus på matr.nr. 5 g Gjandrup by,
Ålum, beliggende Gl. Viborgvej 308 a, 8900 Randers.

Purhus Kommune har for Dem søgt om Fredningsnævnets tilladelse til at udvide sommerhuset på ovennævnte ejendom med 33 m² i forbindelse med en nedrivning af gamle bygninger på et tilsvarende antal m².

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 6. juni 1953 om fredning af arealer ved Fussing Sø og Læsten Bakker.

Nævnet foretog besigtigelse i sagen den 4. februar 1997.

I den forbindelse oplyste De og arkitekt Lars Vestergaard, at der ikke er indlagt el, vand eller varme i det eksisterende byggeri, og at dette ønskes ændret, ligesom en del af det eksisterende byggeri ønskes erstattet med nyt, jf. nærmere en række fotos og tegninger fremsendt af Dem under sagen. Det oplystes endvidere, at nybygningen næppe vil være at se nogen steder fra, og at byggeriet ikke vil påvirke silhuetten op mod de bagved liggende bakker i området.

Århus Amt anførte, at tilbygningen - som efter planen skal være højere end det eksisterende byggeri - vil blive for dominerende i området, samt at glaspartiet i kippen vil kunne medføre lysreflektioner. Århus Amt anførte tillige, at det generelt kan anbefales, at der meddeles tilladelse til en tilbygning til ejendommen.

Efter drøftelse erklærede Amtets repræsentant sig enig i de af Fredningsnævnet nedenfor anførte betragtninger.

Fredningsnævnet finder, at en tilbygning som den planlagte vil være en forbedring i forhold til det hidtidige. Det må medgives Amtet, at det planlagte glasparti i kippen vil kunne give generende lysreflektioner. Fredningsnævnet har derfor besluttet at meddele tilladelse i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til det ansøgte byggeri i overensstemmelse med de fremsendte tegninger, dog således, at træbeklædningen kræves behandlet med jordfarver eller en blanding af disse, og at tilbygningens gavl mod søen ikke må forsynes med vinduer/glaspartier. Fredningsnævnet kan acceptere, at

AD 1996-1211/12-0038

AKT 1

der i tilbygningens tag mod nordøst isættes et velux-vindue.

Klagevejledning

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

Klageberettigede er:

Ansøgeren, Kommunalbestyrelsen, Århus Amt, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening samt lokale foreninger og lignende, der har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derpå vil sørge for sagens videresendelse til Naturklagenævnet.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 1.

Med venlig hilsen


Mogens Beier

Kopi er sendt til:

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (j.nr. 8-70-21-2-729-3-96)
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Det centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Eiler Worsøe, Lundbergsvej 2,
Værum, 8900 Randers

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Sølyst, Kjellerupvej 111, 8220 Brabrand

Per Blendstrup, Mosedraget 16, Ø. Bjerregrav, 8900 Randers

Magnus Bak, Skelvej 11, 8981 Spentru

Arkitekt Lars Vestergaard, Udbyhøjvej 71, 8900 Randers

Purhus Kommune, Bakkevænget 16, 8990 Fårup

Fredningsnævnet for Århus Amt

Århus Amt
Natur & Miljø
Ådalsgruppen
Lyseng Allé 1
8270 Højbjerg

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
22 OKT. 2004

Retten i Århus
Tinghuset, Vester Alle 10
8000 Århus C

Tlf. 86 12 20 77
Fax 86 19 71 91
E-mail:
post@aarhus.byret.dk
Direkte: 86125911 – 4001
CVR 11 98 62 93
Den 21. oktober 2004

SCANNET

Vedrørende journal nr. 123/04 – ansøgning om tilladelse til etablering af brønd, sløjfning af drænledning, opfyldning/planering af grøft, etablering af 2 jordvolde samt afrømning af muld på matr. nr. 8 h Over Fussing Ø. Bjerregrav, beliggende ved Fussingsø.

Fredningsnævnet har den 25. august 2004 fra Århus Amt, Naturafdelingen, modtaget Amtets ådalsgruppes ansøgning om tilladelse etablering af en brønd, sløjfning af drænledning, opfyldning/planering af grøft, etablering af 2 jordvolde samt afrømning af muld på ovennævnte ejendom.

Ændringerne ønskes gennemført i forbindelse med et naturgenopretningsprojekt ved Fussingsø. Projektet omfatter i alt 26 ha på omtalte ejendom og planlægges udført i henhold til projekt af 25. maj 2004 udarbejdet af Hedeselskabet.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 6. juni 1953 om fredning af arealer ved Fussingsø og Læsten Bakker.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 7. oktober 2004.

Nordsiden af Fussingsø falder meget brat ned mod søen med nogle naturlige afsatser, hvor der planlægges etableret vådområder. Ifølge gamle kort fra ca. 1860 og 1930, har der tidligere været mindre vandhuller og vådpartier på de pågældende afsatser. Der har været fremlagt oversigtskort fra 1830, 1870 og 1960.

Under besigtigelsen oplyste Bodil Petersen fra Ådalsgruppen, at naturgenopretningsprojektet medfører en mindsket næringsstofftilførsel til søen ved at dræne i projektområdet afbrydes og vandet i stedet kommer til at risle ned igennem området, hvorefter kvælstof og fosfor forsvinder. Indtil videre er det alene lodsejer Bo Junker, der i området har tilsluttet sig projektet.

Det er oplyst, at Ådalsgruppen ønsker følgende inden for det fredede område:

- 1) Etablering af en brønd med kuppelrist med en diameter på ca. 0,5 meter i terræn til opsamling af drænvand.

2007-1214/12-0037
27

- 2) Sløjfning af eksisterende dræn, hvilket gøres ved frigravning og knusning af drænrør og efterfølgende påfyldning af jord eller ved overgravning af rør med grabtang. Hoveddrænledningen er beliggende inden for fredningen.
- 3) Opfyldning/planering af grøft, hvilket udføres ved at rømme jorden i et 0,2-0,3 meter lag fra siderne af grøften. Ca. 80 m³ jord skønnes rømmet.
- 4) Etablering af to jordvolde med en samlet længde på ca. 110 m og en højde på maks. 50 cm til tilbageholdelse af drænvand. Voldene etableres af den umiddelbart oven for liggende jord med en bredde på ca. 3 m ved basis og 1 m ved overkanten, så de virker naturlige i terrænet. Ca. 80 m³ jord skønnes nødvendigt til etablering af voldene.
- 5) Et areal på ca. 3.000 m², der ligger delvist inden for fredningen, afrømmet i en dybde af maks. 20 cm for at skabe et lavvandet område til tilbageholdelse af vandet fra de afbrudte dræn.

Placeringen af den omtalte brønd, drænrøret, grøft, jordvolde og afrømningsområde fremgår af kort over projektet ved nordøst-siden af Fussingsø, som har været forelagt nævnet samt af Hedeselskabets tegninger nr. 01-03.

Udover det nævnte planlægges en lavning på ca. 2.000 m² opfyldt for at undgå utilsigtet påvirkning af de tilstødende arealer, der ikke er omfattet af projektet. Lavningen ligger uden for det fredede areal.

Århus Amt, Naturafdelingen, har anbefalet, at der gives tilladelse til det ansøgte. Naturafdelingen har lagt vægt på, at projektet er et naturgenoprettelsesprojekt med det formål at søge området tilbageført til en tilstand fra før fredningen trådte i kraft, hvilket ikke findes at stride imod hensigten om bevaring af tilstanden i området.

Danmarks Naturfredningsforeningens lokalkomité har tilsluttet sig naturafdelingens anbefaling og særligt anført, at lokalkomitéen går ind for etableringen af vådområdet, for derved at mindske kvælstof- og fosfortilførslen til søen.

Århus Amt har bemærket, at projektområdet er udpeget som EF-Habitatområde nr. 30: Lovns Bredning, Hjarbæk fjord og Skals, Siemested og Nørre Ådal, samt Skravad bæk. Udpegningsgrundlaget for Habitatområdet er blandt andet Damflagermus, Odder, samt forskellige habitattyper, som ikke vurderes at være til stede på det omtalte areal, som hovedsagelig består af landbrugsjord og for en mindre dels vedkommende mose, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. På denne baggrund vurderer amtet, at naturgenopretningsprojektet på længere sigt ikke har nogen negativ indvirkning på udpegningsgrundlaget for EF-Habitatområde.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse:

Under særlig hensyntagen til, at det ansøgte projekt er et naturgenopretningsprojekt, hvorefter området søges tilbageført til sin oprindelige tilstand fra før fredningen, ligesom der er åbenbare miljømæssige fordele i form af at mindske kvælstof- og fosfortilførsel til søen forbundet med projektet, finder nævnet, at det ansøgte ikke strider imod fredningens formål. Nævnet meddeler derfor dispensation til det ansøgte, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, på vilkår at projektet udføres i overensstemmelse med projekt af 25. maj 2004 udarbejdet af Hedeselskabet og de i øvrigt meddelte oplysninger.

Klagevejledning, jf. naturbeskyttelseslovens § 86 og § 87:

Der kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, klages til Naturklagenævnet over afgørelsen.

En eventuel klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet, som derefter vil fremsende sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at klageren indbetaler et gebyr på 500,- kr. til Naturklagenævnet.

Naturklagenævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget sagen fra Fredningsnævnet.

Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget.

Klageberettigede er:

Adressaten for afgørelsen,

ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

offentlige myndigheder,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet uden at der er klaget.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra i dag, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Med venlig hilsen



Per Holkmann Olsen

Kopi er tilsendt:

Bo Junker Nielsen, Venning Byvej 6, Venning, 8900 Randers

Århus Amt, Natur & Miljø, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg (journalnr. 8-70-51-3-729-3-04)

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 21200 København Ø

Det Centrale Fredningsregister, Haraldsgade 53, 200 København Ø

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø

Dansk Ornitologisk Forening i Århus Amt, Louisevej 100, 8220 Brabrand

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/Bente Norden Storm, Anneksvej 2, Væth, 8870 Langå

Det amtsrådsvalgte medlem af nævnet, Børge Sundahl, Vinkelvej 5, 8870 Langå

Det kommunevalgte medlem af nævnet, Helle Dahl Hansen, Kærby Møllevej 97, Dyrby, 8981

Spentrup

Purhus Kommune, Bakkevænget 16, 8990 Fårup

Den 23. marts 2017

FN-MJØ-137-2016. Opførelse af en maskinhal

Fredningsnævnet har den 22. november 2016 modtaget en ansøgning om opførelse af to maskinhaller på Grovebakkevej 7, 8920 Randers. Ansøgningen blev indgivet af arkitekt Øjvind Andersen på vegne af ejendommens ejer Poul Staal.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af ejendommen besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 6. juni 1953 om fredning af arealer ved Fussing Sø.

Miljøstyrelsen har den 17. februar 2017 som teknisk bistand til fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, udtalt, at det kun er den vestlige del af den ene af maskinhallerne, der er beliggende i det fredede område. Miljøstyrelsen har endvidere henledt opmærksomheden på følgende bestemmelser i fredningen:

B. Nord for den således fredede bredzone fredes udsigten fra vejen over tre på kortet med blå kontur afgrænsede områder. Det vestligste område begrænses af skellet mod Fussingø's jord, vejen fra Over Fussing til Fussingø (dog med omgåelse af Grovegård), diget mod syd fra punkt E (med omgåelse af den gård, der er bygget her) samt en linie parallel med vejen i en afstand af 350 m fra denne. Det østligste område begrænses af landevejen, en linie vinkelret på denne fra et punkt 100 m øst for det sted, hvor vejen til Øster Bjerregrav drejer fra, og en linie, der fra vejen op til Toftager gård sigter mod øst mod den af det sydvest derfor liggende næs. Området ved vejens nordside er 50 m dybt og strækker sig 100 m mod sydvest fra skellet mod matr. nr. 6f af Over Fussing by, Bjerregrav sogn. For disse tre områder bør følgende servitut gelde: Der må ikke foretages beplantning (indbefattet plantning af levende hegn), placeres bebyggelse af nogen art eller overhovedet anbringes noget, hvorved udsigten kan forringes, uden særlig tilladelse fra fredningsnævnet, og sådan tilladelse kan kun gives for de to områder syd for vejen og kun, når det gælder bygninger m.v., som er nødvendige af hensyn til den landbrugsmæssige udnyttelse af jorden.

Det er yderligere anført, at Overfredningsnævnet efter besigtigelse og forhandling besluttede at udvide det ved gården undtagne areal med 50 meter mod øst og syd og med 12 meter mod vest.

Randers Kommune har den 27. januar 2017 udtalt, at maskinhallerne vurderes at være driftsmæssige nødvendige bygninger til ejendommen og derfor ikke kræver landzonetilladelse.

Maskinhallernes udseende fremgår af ansøgningsmaterialet.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 14. marts 2017. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet og Poul Staal med arkitekt Øjvind Andersen og advokat Peter Bøystrup. Poul Staal oplyste, at ejendommen efter sammenlægning vil blive på omkring 140 ha. Projektet blev gennemgået, og fredningsnævnet tilkendegav, at der vil blive meddelt dispensation.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Fussing Sø betyder, at den ene af de to maskinhaller kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår af sagen, at Randers Kommune har vurderet, at maskinhallerne er nødvendige for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Det er fredningsnævnets opfattelse, at det i fredningsmæssig henseende ville være mere hensigtsmæssigt, hvis de to maskinhaller blev vendt således, at de ikke var placeret langs Grovebakkevej, men derimod vinkelret på Grovebakkevej, idet de med en sådan placering ikke i samme omfang ville hindre udsynet over Fussing Sø.

Da det imidlertid alene er en del af den ene maskinhal, der er beliggende i det fredede område, og da fredningsnævnet i øvrigt ikke har bemærkninger til maskinhallernes udseende, meddeler fredningsnævnet efter en konkret vurdering af sagens samlede forhold dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle

pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.



Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Vilhelm Brage Michelsen (nævnsmedlem),
2. Kurt Søndergaard (nævnsmedlem),
3. Poul Staal,
4. Arkitekt Øjvind Andersen,
5. Miljøstyrelsen,
6. Randers Kommune,
7. Danmarks Naturfredningsforening, København,
8. Danmarks Naturfredningsforening, Randers,
9. Dansk Ornitologisk Forening, København,
10. Dansk Ornitologisk Forening, Randers,
11. Dansk Botanisk Forening,
12. Friluftsrådet, Randers,
13. Region Midtjylland,
14. Kulturstyrelsen.

